

**MINISTERUL EDUCAȚIEI
AL REPUBLICII MOLDOVA**

**AGENȚIA DE ASIGURARE
A CALITĂȚII**

Район/ Муниципий:

Местност:

Училище:

Име, фамилия

ТЕСТ № 2

БЪЛГАРСКИ ЕЗИК И ЛИТЕРАТУРА

ИЗПИТ ЗА СТЕПЕН БАКАЛАВЪР

Хуманитарен профил

март 2014

Време за работа – 180 минут

Необходими материали: *син химикал*.

Препоръки за кандидатите:

- Внимателно прочети заданията, предложени в теста.
 - Решаване на всички тестови задачи е задължително.
-

Успешна работа!

Брой точки: _____

Прочети внимателно текста

Тъмно беше, когато рилският духовник и Стоян Глаушев влязоха в двора. Прозорчетата на средната, най-голямата стая в Стояновия дом бяха осветени. Като приближиха двамата мъже стъпалата на чардака, Стоян шумно се изкашля и вратата насреща веднага се отвори. Султана посрещна госта, целуна му ръка и го въведе в къщата с тиха, сдържана тържественост. Сложи тя мълчаливо край отсрещната стена тъкана възглавница, придръпна и друга възглавница, двамата мъже седнаха един срещу друг. Тогава тя незабелязано направи знак на децата си, които стояха до вратата наредени според възрастта си, те едно подир друго целунаха ръка на монаха и се отдръпнаха пак там, до вратата. В огнището пламтеше огън, **горе**, на малката извита стряха на огнището, беше сложен железен светилник, яркото му пламъче леко се полюляваше.

Монахът и майстор Стоян едва разменяха по някоя дума. Домакинята шеташе с отмерени, сигурни движения, достатъчно беше да обърне поглед, и ту една, ту друга от трите ѝ малки щерки се притичваше да ѝ помогне, а двете момчета се отдръпнаха встрани да не пречат и чакаха търпеливо. Двамата мъже умиха в меден леген ръцете си. Софрата беше сложена - широка, кръгла - ниско на пода, сложен беше и хляб на нея. Султана сложи най-сетне и току-що сготвеното ядене. Монахът ядеше кротко на мястото си, но внимателно наблюдаваше реда в тоя дом. Тук всичко се извършваше със спокоен, ненарушим ред.

Вечерята привършиха тихо и бързо, дигнаха софрата и сега цялата Стоянова челяд очакваше нещо. А монахът знаеше какво очакваха тия люде от него, защото му се струваше, че ги позна, че погледът му проникваше в душите им, дето дремеха **дълбоко** още непробудени, незнайни сили.

- Разкажи ни, отче, за Рила-манастир - каза Стоян.

Децата наостриха уши, очите им засвяткаха, те се приближиха насам, а малката Стоянова щерка отиде и седна в скута на баща си. Монахът поклати глава, дигна поглед и го отправи някъде далеко:

- Истинско чудо е манастирът Рилски, както и животът на светаго Йоана и на всички свети отци, които са обитавали там. Манастирът е **високо** в планината, граден и изписан от благословена човешка ръка, която е искала да впълти в дърво, камък и багри нашата вяра. Дом народен е той за целия славянски род, който се нарича с много имена, но живее с една душа...

Всяка дума на рилеца падаше като огнена капка направо в сърцето, пламенните слова на монаха, изричани буйно и в по-особен строй, **бързо** завладяха ума и душата.

(По Димитър Талев)

№	Тестови задачи	Точки	
1	<p>Отговори с ДА или НЕ на следните твърдения, като заградиш в кръгче вярното:</p> <p>Всички герои на този текст са българи ДА/НЕ</p> <p>Гостът през цялото време мълчеше. ДА/НЕ</p> <p>В семейството на Стоян Глаушев имаше четири деца. ДА/НЕ</p> <p>Рилски манастир е разположен в планината ДА/НЕ</p>	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4
2.	<p>Обясни значението на следните думи и изрази от текста.</p> <p>Свети отци - _____</p> <p>Наострям уши - _____</p> <p>Стояновата челяд - _____</p>	L 0 1 2 3 L 0 1 2 3	L 0 1 2 3 L 0 1 2 3
3.	<p>Открий в този откъс и запиши 2 контекстуални синонима на думата монах.</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	L 0 1 2	L 0 1 2
4.	<p>Озаглави текста, като назовеш темата му, и запиши заглавието.</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	L 0 1 2	L 0 1 2
5.	<p>Формулирай с едно изречение и запиши основната мисъл на този текст.</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	L 0 1 L 0 1 L 0 1 L 0 1 L 0 1	L 0 1 L 0 1 L 0 1 L 0 1 L 0 1
6.	<p>Състави и запиши 3 изречения, като употребиш думата «език» в различни значения.</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	L 0 1 2 3 L 0 1 L 0 1 2 3	L 0 1 2 3 L 0 1 L 0 1 2 3

7.	<p>Запиши този откъс в сегашно време: Мъжете влязоха в двора. Като приближиха стъпалата на чардака, Стоян шумно се изкашля и вратата насреща веднага се отвори. Султана посрещна госта на чардака, целуна му ръка и го въведе в къщата с тиха, сдържана тържественост.</p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2 3 4 5 6 7	L 0 1 2 3 4 5 6 7
8.	<p>Трансформирай пряката реч в косвена: - Разкажи ни, отче, за Рила-манастир - каза Стоян.</p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 L 0 1 L 0 1 L 0 1	L 0 1 L 0 1 L 0 1 L 0 1
9.	<p>Препиши подчертаните в текста думи и към всяка от тях запиши по един антоним.</p> <p>_____ - _____ _____ - _____ _____ - _____ _____ - _____</p>	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4
10	<p>Открий в изречението и запиши 1 епитет, 1 сравнение, 1 метафора:</p> <p>Всяка дума на рилеца падаше като огнена капка направо в сърцето, пламенните слова на монаха, изречани буйно и в по-особен строй, бързо завладяха ума и душата.</p> <p>Епитет _____, сравнение _____, метафора _____</p>	L 0 1 2 3	L 0 1 2 3
11.	<p>Открий в текста и запиши 5 характерни свидетелства за «ненарушим ред» в живота на българско семейство.</p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2 3 4 5 L 0 1 L 0 1	L 0 1 2 3 4 5 L 0 1 L 0 1

12	<p>Запиши кратък текст (3-5 изречения), в който да характеризираш Султана (открий и аргументирай 3 качества на личността, проявени в текста чрез поведението ѝ).</p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2 3 L 0 1 L 0 1 L 0 1 L 0 1 2	L 0 1 2 3 L 0 1 L 0 1 L 0 1 L 0 1 2								
13.	<p>Запиши следния текст в преизказно наклонение: Тъмно беше, когато рилският духовник и Стоян Глаушев влязоха в двора. Като приближиха двамата мъже стъпалата на чардака, Стоян шумно се изкашля и вратата насреща веднага се отвори.</p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2 3 4 5	L 0 1 2 3 4 5								
14.	<p>Прочети изречението: А монахът знаеше какво очакваха тя люде от него, защото му се струваше, че ги позна, че погледът му проникваше в душите им, дето дремеха дълбоко още непробудени, незнайни сили. <i>Вместо точки запиши верните от дадените в скобите отговори: Това изречение е _____ (сложно съчинено; сложно съставно; сложно смесено) и се състои от _____ (три, четири, пет, шест, седем,) прости изречения.</i></p>	L 0 1 2	L 0 1 2								
15.	<p>Съедини със стрелки всеки фразеологизъм от първата колонка със значението му във втората колонка.</p> <table border="0" style="width: 100%;"> <tr> <td style="width: 50%;">Стъквам в калта</td> <td style="width: 50%;">Харесва ми</td> </tr> <tr> <td>Лови ми окото</td> <td>Унижавам</td> </tr> <tr> <td>На две крачки</td> <td>Навсякъде</td> </tr> <tr> <td>Под път и над път</td> <td>Съвсем наблизо</td> </tr> </table>	Стъквам в калта	Харесва ми	Лови ми окото	Унижавам	На две крачки	Навсякъде	Под път и над път	Съвсем наблизо	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4
Стъквам в калта	Харесва ми										
Лови ми окото	Унижавам										
На две крачки	Навсякъде										
Под път и над път	Съвсем наблизо										
16	<p>Назови 5 творби от българската литература, в които сред героите има и свещеници.</p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2 3 4 5	L 0 1 2 3 4 5								

